

Čtenářský životopis

Dětství

Narodila jsem se v roce 2000 v Brně. Oba moji rodiče pocházejí z jižní Moravy. Maminka se narodila v jedné z klidných příměstských částí Brna. Tatínek svá počáteční léta strávil blízko Břeclavi v malé obci zvané Velké Hostěradky. Maminka byla ve svém mládí velice kreativní. Ráda malovala a také ji v té době bavilo paličkovat a vyšívat různé ornamenty a obrazy, s nimiž se jí několikrát podařilo vyhrát v soutěžích. Tatínek měl odlišné zájmy. Odmalička byl v kontaktu se zvířaty, která mu do života přinášela radost. Nejraději měl psy, které v mládí i trénoval. Povolání rodičů jsou celkem stereotypní. Maminka se celý svůj život věnuje účetnictví, v němž vyniká díky své pečlivosti a spolehlivosti. Tatínek pracuje jako technik zabezpečovacích systémů, nicméně i mu práce přináší potěšení, jelikož často pracuje na místech, která jsou mu blízká např. v ZOO či v budovách zámků.

Rodiče vždy pravidelně četli. Maminka si našla oblibu v dívčích románech a detektivkách. Tatínka zase zajímaly historické romány. U nás doma se tedy nacházelo nespočet pozoruhodných knih, které jsme uchovávali v malé prosklené skříňce. Knihy v ní rodiče řadili podle žánrů. Když jsem byla malá, rodiče mi pořídili moje první leprela, která jsme si společně prolistovávali a já se na nich učila, jak vypadají různá zvířata a věci. Společně s prarodiči mi také předříkávali některá říkadla např. *Paci, paci, pacičky* nebo *Kalamajka, mik, mik, mik*.

Předčítání knížek u nás bylo odmala samozřejmostí. Většinou se mezi sebou rodiče každý večer střídali. Bylo mi čteno z velkých pohádkových souborů. Mými nejoblíbenějšími byly pohádky z knihy *„Poslouchám tě, pohádka“* od Marie Tetourové, ale četly se i *„Pohádky a pověsti“* od Boženy Němcové nebo *„Ezopovy bajky“*. Dále mě bavily i *„Nejkrásnější pohádky“* z nakladatelství Svojtka. Konkrétně jsem měla pohádky od bratří Grimmů a Hanse Christiana Andersena. Jelikož jsem si v té době oblíbila i postavičku Krtečka, rodiče mi k narozeninám zakoupili knihu *„Krtek a zelená hvězda“*, která se poté musela číst skoro každý večer.

Poněvadž jsme ze začátku bydleli společně s mými prarodiči v jednom domě, tak jsem často navštěvovala i jejich knihovničku. Nacházely se zde dětské klasiky, jakými byla např. *„Honzíkova cesta“*, kterou mi mnohokrát předčítala prababička. V dětství byla tedy moje „četba“ zaměřená převážně na bohatě ilustrované knihy s pohádkovou tematikou.

Mé první opravdové čtení ale začalo až při nástupu do první třídy. Ve školce jsem se sice naučila pár písmenek, zejména ze svého jména, ale určitě bych to nenazvala plným osvojením si dané dovednosti. V počátcích mé čtenářské cesty mi pomáhal můj první slabikář společně s paní učitelkou a rodiči. Ve škole jsme většinu textů museli předčítat nahlas, nejspíše abychom si také osvojili správnou výslovnost některých písmenek a dokázali je mezi sebou efektivně propojovat. Už si to přesně nepamatuji, ale myslím, že s výslovností jsem žádné velké obtíže neměla a čtenářskou dovednost jsem si tak poměrně rychle osvojila, i když občas mi bylo čtení nahlas ve třídě nepříjemné, jelikož jsem se dosti styděla.

Ve škole jsem se také naučila pracovat s textem v knihách. Každý totiž musel pravidelně zpracovávat knižní obsahy do čtenářských deníků. V této aktivitě jsem našla zalíbení, protože jsem se při tvorbě mohla dostatečně kreativně vyjádřit, a to nejenom textem, ale i obrázky a různým zdobením, což mě velice bavilo.

Škola mi také představila prostor místní veřejné knihovny, kam jsme několikrát společně zavítali s naší třídou. Mě i pár kamarádek toto místo neskutečně zaujalo, takže jsme si musely ihned zřídit čtenářský průkaz. Ze začátku mi přišlo to všudypřítomné ticho velmi nepříjemné, ale postupem času jsem si zvykla a našla v něm i určitou oblibu. Do knihovny jsme na prvním stupni chodily pravidelně skoro každý otevírací den. Bylo to nejspíše způsobeno i tím, že naše třída se nacházela hned nad ní (v té době se představovala budova školy). V knihovně jsem dokázala strávit i hodinu vybíráním té správné knížky či časopisu. Většinou jsem si zde ale nečetla, přišlo mi, že k tomu snad ani tento prostor a otevírací doba nejsou určené. Vlastně jsem skoro nikdy neviděla nikoho, kdo by si tam četl. Většina lidí, zejména seniorů, si sem přišla pouze pro potřebné výtisky a četbě se věnovali mimo prostor knihovny.

Nejčastěji jsem si zde půjčovala knihy s koňskou tematikou, červenou knihovnu, ale i komiksy. Mým nejoblíbenějším byl asi „Čtyřlístek“, ale také komerční časopis „Barbie“. V knihovně jsem také získala celou sérii příběhů o Alici od autorky Karen McCombienové.

Rodiče mě v mém čtení podporovali. Každé Vánoce a k narozeninám jsem dostala novou várku knížek, od kterých jsem se poté nemohla několik následujících dní odrhnout. Mou nejoblíbenější autorkou byla Jacqueline Wilsonová. Její příběhy ve mně dokázaly vyvolat tolik emocí. Nejmotivnější pro mě bylo čtení knihy „*Moje sestra Jodie*“ nebo „*Nejdelší velrybí píseň*“. Od české autorky Ivany Peroutkové jsem si poté oblíbila knížky o Aniče.

Dospívání

Významným milníkem v četbě pro mě byl druhý stupeň základní školy. Díky své třídní učitelce jsem poprvé nahlédla do tajů klasické literatury v rámci povinné četby. Dostala jsem se také k poezii, konkrétně kdílům, jako je „*Máj*“ nebo „*Kytice*“, která jsme museli odrecitovat před celou třídou. Tyto básnické sbírky bych také označila za mé první „dospělácké“ knihy.

Při své čtenářské cestě jsem se nikdy nesečkala s žádnými „zakázanými“ knihami, ale několikrát mi byl odepřen přístup ke knihám, které jsem si s dětskou průkazkou nemohla zapůjčit (témata přitom nebyla nijak nevhodná). S touto problematikou jsem se setkala pouze ve veřejné knihovně, protože ani v jedné z mých škol jsme neměli vlastní školní knihovnu. Myslím si, že v ní by se nacházely pouze publikace určené dětem a mladistvým a tento problém by se tam tak nevyskytl.

V pubertě jsem však pouze nečetla. Začala jsem postupně upřednostňovat jiná média. Jedním z nich byla televize. Stejně jako moji spolužáci jsem si oblíbila sledování seriálů a videí na YouTube, o kterých jsme potom často společně diskutovali. Díky své dobré kamarádce jsem také objevila platformu, která dokázala propojit internet s četbou. Jednalo se o aplikaci Wattpad. V té době mi to přišlo jako skvělý projekt. Nejenže jsem se mohla dostat k tolika zajímavým příběhům zadarmo, ale také zde byla možnost podílet se aktivně na jejich tvorbě. Sama jsem se občas pokusila nějaký krátký příběh sepsat, ale nikdy mi nepřišel natolik dobrý, abych jej zveřejnila. Právě díky tomu, že na Wattpad může přidávat příběhy kdokoli, bylo těžké v záplavě nekvalitních děl najít nějaká, která se vůbec dají číst. I přesto

jsem však u Wattpadu vydržela několik let a až ke konci střední školy jsem se jej rozhodla nadobro opustit a aplikaci si odinstalovala.

Příprava na maturitu z českého jazyka se stala důležitou součástí mého čtenářského putování. Měla jsem tu čest důkladněji prostudovat tvorbu Franze Kafky, Romaina Rollanda, George Orwella nebo F. Scotta Fitzgeralda. Všichni tito velikáni mi ukázali, že seznamy povinné četby mohou být pro studenty stále dosti přínosné, protože já si díky nim přečetla literární díla, na která jen tak nikdy nezapomenu.

Dospělost

Když došlo k celosvětové pandemii koronaviru a většina knihoven byla nucena dočasně uzavřít své pobočky, tak jsem se rozhodla získávat informace z jiných dostupných prostředků. V té době jsem začala dávat přednost vizuálnímu obsahu (filmům, seriálům, ale i obyčejným videím na internetu). Jediné texty, které jsem v tu dobu četla, byly odborné články nebo publikace související se studiem.

K pravidelné četbě jsem se vrátila až při studiu na vysoké škole. Nejdříve jsem studovala na ekonomické fakultě. Studium však nenaplňovalo moje očekávání. Více mě zajímaly humanitní obory, a protože mě bavila i literatura, tak jsem se rozhodla dát přihlášku na filozofickou fakultu, konkrétně na obor informační studia a knihovnictví. V rámci orientačního týdne jsem se seznámila se službami místní knihovny a také se dozvěděla o rozmanitosti jejího fondu. To mě namotivovalo, abych se do ní hned ten den zaregistrovala a začala si půjčovat knížky.

Kromě odborné literatury, jakou byla např. publikace s názvem „*Filozofie psaná kurzívou*“, jsem si oblíbila i četbu beletrií. Zaujala mě tvorba italské autorky Eleny Ferrante, jež napsala sérii knih s názvem „*Geniální přítelkyně*“ či „*Prohaný život dospělých*“. Oslovily mě i publikace jako „*Spolek přátel krásné literatury a bramborových koláčů*“ nebo „*Klub nenapravitelných optimistů*“. Zklamání mi však přinesla kniha „*Rozhovory s přáteli*“ od Sally Rooneyové, na kterou jsem v recenzích slyšela samou chválu.

Nyní si na čtení snažím každý den vyhradit nějaký čas. Raději si přivstanu, uvařím si kávu a knihu si přečtu ráno nežli večer, kdy už se na četbu nemohu plně koncentrovat. Upřednostňuji tištěné knihy před těmi elektronickými, avšak při cestě do školy nebo o přestávkách si většinou čtu texty na mobilu. Knihy si už v poslední době skoro nekupuji, a pokud ano, tak se jedná spíše o odbornou literaturu, kterou potřebuji ke studiu. Moje osobní knihovna se tak v poslední době rozšířila pouze o pár výtisků. Na čtení si vyhledávám místa, kde je naprosté ticho a nejsou zde skoro žádné rušivé elementy. Čtu tak nejraději ve svém pokoji, knihovně anebo na zahradě, v tomto případě mi nevadí okolní hluk (např. zpívání ptáků či prolétávající hmyz)

Stáří a mé prozatímní nej

Do budoucna a zejména poté v penzi se plánuji četbě dále aktivně věnovat a nejspíše si ještě jednou přečíst mé oblíbené knihy ze svého seznamu, který jsem si v průběhu let vytvořila.

Jako svou nejoblíbenější knihu zatím považuji „*Lapači prachu*“ od české autorky Lucie Faulerové. Její příběh mě natolik uhranul a vyvolal ve mně tolik emocí, že si jej budu ještě dlouhou dobu pamatovat. Nevím, jestli mám vůbec nějakého autora, kterého můžu označit za

nejoblíbenějšího. Líbí se mi např. tvorba Charlese Bukowského. Knihou, ke které se ráda vracím je „*Sára. Kniha první*“ od Esther a Jerryho Hicksových. Je to kniha, kterou jsem dostala, když mi bylo asi deset. Při prvním čtení jsem ještě nechápala význam některých metafor či slovních obrátů. Až v pubertě jsem byla schopná knihu více pochopit a najít v ní její skryté významy. Teď v dospělosti si ji plánuji zase přečíst. Myslím si, že daná publikace může být atraktivní pro všechny věkové kategorie. Čtení této knihy mi vždy přinese pozitivní náladu a pořádnou dávku motivace.

- No, musel jsem trochu přivřít oči, pokud jde o chyby; jinak bych text nedočel do konce – interpunkce, velká písmena

- obsahově je text v pořádku, napsaný zaujatě

- některé věci by bylo potřeba rozvést napsat čím byla ta a ta kniha důležitá, když už se o ní zmiňujete